

Plačiajame Pasulyje

ŠV. TĒVAS ATVYKO TURKIJON.

Dešimtą valandą Istembulo erodrome liepos 25 d. Turkijos prezidentas Cevdet Sunay su visa savo vyriausybe ir diplomatinio korpusu bei kiais aukštais pareigūnais pasitiko atskridusį šv. Tėvą Paulių VI. Trumpa nuosirdžia kalba jį pasveikinęs Prezidentas šv. Tėvą pristatė savo ministrams, o paskui ortodoksų Bažnyčios patriarkui Athenagorui ir jo palydovams.

Ypač šiltai jį pasitiko patriarkas Athenagoras, išskėtomis rankomis, brolišku apsikabinimu.

Pokalbis su prezidentu

Atvykęs į Istanbul miestą šv. Tėvas aplankė su oficialiu vizitu Turkijos prezidentą Sunay ir su juo kalbėjosi valandą ir 45 minutes. Tarp kitų klausimų tarėsi ir dėl Je ruzalės šventųjų vietų sutarptautinime bei taikos Vidurio Rytuose.

Prezidentas rodo miestą

Pats Turkijos prezidentas pakvietė šv. Tėvą į savo laivą-jachtą ir pavažinėjo Bosforo sąsiauriu, aprodydamas žymiąsias Istambulo vietas. Šv. Tėvas linksmam mosikavo paplūdimuose besimaudančioms žmonėms.

Šv. Sofijos bazilikoje

Kai turkai užėmė Konstantinopolį, jų imperatorius Mahometas Sofijos baziliką pavertė musulmonų meete. Da

bar ją apžiūrėjęs, šv. Tėvas paklausė jį lydintį užsienių reikalų ministrą, ar galima trumpai pasimelsti. Tokio prašymo nesitikėjęs ministras neturėjo, ką atsakyti. Šv. Tėvas nieko nebelaikdamas atsiklappė ir labai susitelkęs minutėlę pasimeldė toje vietoje, kur per šimtmečius krikščionys garbino Dievą, iki graikų imperatorius su Fucijum patriarku netšvietė nuo Romos Popiežiaus.

lačiau apie tą Popiežiaus kelionę parašysim kitame numeryje.

J.A.V.-

DIDELĖS NEGRŲ RIAUŠES

Detroitė praėjusį savaitgalį negrai sukėlė riaušes. Sudegino daugybę namų, nuo stogų šaudė į policiją, į žmones. Gubernatorius išaukė valstijos kariuomenę maistui malšinti. Tos nepakako. Prezidentas Johnsonas pasiuntė keletą tūkstančių parašutistų. Per trejetą dienų išuši užmušta 29 asmenys, tūkstančiai sužeisti, o nuostolių šimtai milijonų.

Prez. Johnsonas perspėj

Pasiuntęs į Detroitą parašutintikus, prez. Johnsonas kreipėsi į visus Amerikos gyventojus per radiją ir televiziją. Tarp kitko jis pasakė: «Plėšimai, vagystės, žudynės ir padėgimai neturi nieko bendra su lygiomis pilietinė-

mis teisėmis. Visa tai yra nusikaltimai. Ir tokių dalykų mes netoleruosime smurto. Ir nesvarbu, kas jo griebiasi, nei kokiais šūkliais prisidengę. Kraštas padarys viską, kas reikia tokiems riaušėms numalšinti ir kaltininkams nubauti. Hagino visą tautą susijungti įstatymams ir tvarkai pataikyti, pasmerkti ir kovoti su neteisėtumais visokiose formose ir parodyti, kad netvarka, plėšimai nebus toleruojami».

Graso pilietiniu kuru

Negrų kraštutinis kairysis Carmichel, nuskrیدęs pas Fidel Castro į Havaną, pareiškė kad negrai Amerikoje mokosi vesti miestuose partizaninį karą ir kad jie kovosią su baltaisiais iki imsią viršų. Sun u sužinoti, kiek tos riaušės yra užsienio agentų kurstomos, ir kiek jos yra pačių Amerikos negrų neatsakomą veiksmą. Tikra yra tai, kad Amerika išgyvena didelę vidaus įtampą ir galima laukti daugiau panašių riaušių, kaip Detroitė.

KANADA

Prancūzijos prezidentas de Gaulle, lankydamasis pasaulinėje parodoje pasielgė, kaip nė vienas garbingas svečias svetimame krašte nesielgtų. Jis viešoje kalboje ragino Kanados prancūzus atsiskirti nuo angliškosios Kanados dalies ir sudaryti savo nepriklausomą respubliką. Už tai jį pasmerkė pačios Prancūzijos spauda, įspėjo jį ir Kanados ministeris pirmininkas.

JUNGTINĖS TAUTOS

Arabų valstybės, visa eilė Afrikos juodų valstybių atstovų varo propagandą Jungtinių Tautų sostinė iškelti iš Naujorko į Paryžių. Girdi, Amerikoje juodieji kitų kraštų diplomatai dažnai esą amerikiečių pažeminami, čia jie neturi reikalingos laisvės.

kyba yra akstinas pažangai ir atpildas už pastangas. Todėl didelės industrijas išvysčiusieji kraštai mano, kad laisvoji prekyba yra paties teisingumo įstatymas. Tačiau taip nėra, tais atvejais, kai tarp prekiaujančių kraštų yra per daug nelygios sąlygos. Rinkoje «laisvai» susidarančios kainos gali turėti teisingumui priešingų pasekmių. Todėl čia pakimba ore pats pagrindinis komercinio liberalizmo (laisvos prekybos) principas.

SUTARTYS TARP TAUTŲ
Ir šiandien tebegalioja tai,

Kanados Lietuviai Pritrenkė Sovietus!

Montrealyje, kaip žinome, vyksta didinga pasaulinė paroda, kur ir Sov. Rusija turi savo paviljoną. Savo paviljone ji rengia įvairių savo vergųjų tautų šventes. Surengė ir Lietuvos šventę. Atgabeno iš Lietuvos menininkų būrį. Birželio 23 d. vakare, pasibaigus programai nešė vaidintojams pagerbti gėles. Staiga gausi lietuvių kanadiečių ir amerikiečių žiūrovų minia atsistojo ir užgiedojo himną «Lietuva, Tėvynė mūsų!» Rūsai šeiminkai ir jų bendradarbiai lietuviai apstulbo, ir iš karto nesusivokė, kas čia dedasi ir kas daryti. Bet greit atsipeikėjo. Pirmojo posmo dar nebaigus giedoti, rusų orkestras užtrenkė linksmą polką. Lietuviai dar stipriau gieda toliau. Tada paleido per sustiprintus garsiakalbius plokštelių muziką. Ta, žinoma, gerokai nustelbė lietuvių giedojimą, bet jis buvo girdimas ir iki galo sugiedotas. Raudonieji Lietuvos ir kanadiečiai komunistuojantys lietuviai sėdėjo ir jaudinosi. Bet buvę keletas tarptautinės spaudos stebėtojų viską matė, girdėjo, pasiteiravo kas čia darosi ir aprašė savo laikraščiuose, kaip laisvo pasaulio lietuviai protestuoja prieš Lietuvos komunistinius okupantus.

MELUOJA, MELUOJA, MELUOJ

Kone metal, kaip okupantų pastatyti Lietuvos «valdytojais» pučia žmonėms miglą į akis rašydami, kad garsiausioje, didžiausioje pasaulio parodoje Montrealyje visai savarankiškai esanti dalyvaujanti ir Lietuva Biželio 23 d. «Tiesa» vedamuoju straipsniu dėstė, kad Lietuva tenai esanti kone viso pasaulio dėmesio centras».

KAIP IŠ TIESŲ YRA?

Lietuva neturi nė mažiausio savo atskiro paviljono. Neturi pačiame Rusijos paviljone nei vieno savo atskiro

ką Leonas XIII rašė enciklikoje «Rerum novarum», būtent: «Jei kontraktą sudarančios partijos yra per daug nelygios ekonominėse sąlygose, tai jų sutikimo nepakanka kontraktui teisingumui garantuoti. Tada laisvo pritarimo taisyklė turi atsižvelgti į gimtųjų teisių reikalavimus. Kas yra tiesa dėl teisingo atlyginimo paskiram asmeniui, tas galioja ir tarptautinėms sutartims. Prekėmis pasikeitimo ekonomija negali ir toliau remtis tiktais laisvu lenkty niavimu. Tai gan greit ir dažniausiai virstų ekonomine diktatūra. Laisvoji prekyba teisinga yra tik tada, kai ji yra pajungta socialinio teisingumo reikalavimams».

(Bus daugiau)

skyriaus. Viskas, kas iš Lietuvos atvežta, išblaškyta po Rusijos parodos skyrius ir pristatoma žiūrovams, kaip 50 metų sovietijoje viešpatuojančios komunistinės santvarkos, ne lietuvių laimėjimai. Vienintelė ne rusų paviljone, o geriausias pasaulio «Skulptūros sode» pastatyta skulptūra Jono Mikėno «Pirmosios kregždės» turi visiškai nulietuvintą ir nusavintą parašą: «Yousace Mikenace, 1964, Ministry of Culture, Moscow, USSR». Tai va, lietuvių menininko darbas pristatytas kaip Maskvos, Rusijos švie imo ministerijos... Nė žodeliu Lietuva neprimenama. Ir pavardė taip iškreipta, kad ir lietuvis žiūrėtojas ne iš karto tesusigaudys, kad čia lietuvių menininko kūrinys, ir ką jis turi bendro su Lietuva.

KOKIA TA «LIETUVIŲ DIENA»?

Ji buvo parodos lankytojams pristatyta kaip viena Rusijos paviljono (ne Lietuvos) pramoga. Ją pastebėjo maža da is lankytojų. Kaip vyriausias parengimo šelminkas, oficialias atidarymų, uždarymų ir p gyrimų kalbas rusiškai pasakė paviljono komisaras Borisovas, ir jas vertė į anglų ir prancūzų kalbas, Taigi lietuviškai nė šaipė. Ta proga Borisovas pristatė žiūrovams ir spaudos atstovams «Lietuvos delegatus» toli gražu ne kaip tos dienos šeiminkus, o greičiau tartum vienus iš savo rusiškos parodos eksponatų...

K A P I R C A R O Ž A N D A R A I

Caro laikais buvo nusikaltimas lietuviams giedoti savo himną. Žandarai pūsdavo žmones mušti nagaikomis, kardais. Montrealyje komunistiniai komisari nedrįso mušti himną giedančius lietuvius nagaikomis, pasitenkino tik pastangomis užtrenkti jį savo orkestro polkutėmis. Ir Lietuvos žmonėms jie rašo, jog Kanadoje esanti atstovaujama Lietuva! Melas, melas ir melas!

MELAVO ŽURNALISTAMS

Toje pat Montrealio parodoje birželio 21 d. rusai surengė žurnalistams pokalbį. Jame dalyvavęs «The Montreal Star» dienraščio korespondentas aprašė, kaip lietuviai imigrantai prisipyrę prie sienos savo klausimais lietuvių delegacijos pirmininką Ksaverą Kairį, kurs atsakinėjęs į klausimus. Vienas lietuvis paklausęs, ar lietuvių tauta laisvai galėjo pasirinkti dabartinę santvarką. Kairys atsakęs: «Taip, 1940 m. išrinktas parlamentas padarė laisvą sprendimą, kad Lietuva taptų sovietine respublika». Iš dešimčių tūkstančių gyvų liudininkų

(pabaiga 6 pusl.)

TAUTU PAŽANGA

PAULIAUS VI ENCIKLIKOS TESIŅYS

Nors ir didokos techniškos bei piniginės pastangos padėti tautoms išsivystyti liktų tik apgaule-iliuzija, jei ta pagalba būtų paverčiama niekais netikusiomis tarptautinės prekybos sutartimis turtingųjų kraštų su neturtingais. Neturtingosios tautos nustotų pasitikėjimo turtingosiomis, jei tik gautų įspūdį, kad tai, ką joms viena ranka duoda, kita atima.

DIDĖJA PRARAJA

Labai suindustrintos tautos eksportuoja pirmiausiai savo fabriku išdirbinius, o menkai išsivysčiusios tautos turi perduoti tik tai ūkie produktus ir žaliavas. Savo techniška pažanga turtingosios tautos smarkiai dar labiau turtėja, randa savo prekės rinkų, kai neiš

sivysčiusių kraštų prekių kai tos labai svyruoja ir teli gražu negali susilyginti su anų prekių verte. Menka industrija teturintiems kraštams išto kyla didelių sunkumų savo eksportu subalansuoti savo ekonomiją ir įgyvendinti tolimesnės pažangos programas. Todėl neturtingosios tautos pasilieka neturtingoms, kai turtingosios nuolat dar labiau turtėja.

LAISVOJI PREKYBA

Tokia padėtis aiškiai rodo, jog tarptautinių ekonominių santykių negalima ir toliau statyti ant laisvos prekybos pagrindų. Laisvoji prekyba yra tik tada naudinga, kai prekiaujančios tautos ekonomiškai yra pakankamai lygios. Tuo atveju laisva pre-

PRIEŠMIRTINIS LAIŠKAS OKUPUOTO DAILININKO

(Atkelta iš praėjusio «Mūsų Lietuvos» numerio)

LIETUVIAI SUNIEKINO,
RUSAI IŠKĖLĖ

Čiurlionio reprodukcijų jū-
sų galerijai — deja, nėra iš-
leista nieko, o prieškarinių
«Spindulio» taipogi kur nesit-
teiravau — be rezultatų. Sten-
giuosi prie kiekvienos progos
ieškoti, nes jeigu kas turi
vieną, tai skirtis nenori. Čiur-
lionis (prieš kokius 7 me-
tus) buvo bandomas mūsų
įtakingų menininkų kaip dai-
lininkas ir muzikas būti nu-
linčiuotas. Komedijs trumpai
taip buvo prasidėjusi: Iš aukš-
tesnės instancijos paprastai
ateina slapta raštas tą ir tą
praveisti. Žemiau stovintieji
tarnai klauso. Dailės instituto
direktorius V. Jurkūnas šau-
kia susirinkimą — seminarą.
Lekcija pirmoji — išstoja
pats. Pradeda apibūdinti Čiur-
lionį... kaip žmogus buvo psi-
chopatas, nemokėjo piešti,
nieko jame nėra lietuviško,
liaudiško, o tik haliucinaci-
jos, chaosai, nesveiko žmo-
gaus kliedėjimai ir tam pan.
ir t.t. Ima Čiurlionio seniau
išleistą monografiją — pluoš-
tais pakėlęs, išdrasko pusla-
pius... «prašom, draugai dė-
stytojai, draugai dailininkai,
susipažinkite, koks čia buvo
dailininkas, koks čia buvo
genijus».

«Išdraskytus monografijos
lapus išdalino visiems susirin-
kusiems. Paskui sekė dai-
lininko charakterizavimas apie
dailininką su visu sąslavynu,
po to kalbėjo dar kiti. Sekan-
tis seminaras buvo paskirtas
po kelių dienų Turėjo visi
pasisakyti apie tai (kaip buvo
iš aukščiau numatyta) ir vie-
šai Čiurlionį palaidoti. Buvau
pasiruošęs atėjus eilei, drėb-
ti visą brudą atgal, nors ir
fizikavau padėtim ir politi-

niai. Tačiau... pasisukeliojo
čia pat atvykusi iš Maskvos
kultūros ministerijon kažko-
kia įtakinga X boba ir išuos-
tė kas čia per pučas. Davė
taip veinių visiems lietuviš-
kiesiems vadeivukams, kad
klapt! Viskas buvo be cėt cėt
užgesinta. Suprato ji, kad po-
litiškai čia ir Kremliui taps
tarptautiniu skandalu. O mū-
sų načialstva ir menininkai
batlaiziai, ambicijos nerado
savyje... Štai kaip pas mus
aukštai ir humaniškai subu-
votas žmogus ir dar menininkas.
Štai kas mus valdo. Tai
Maskvos mūsų vietiniai šune-
liai, kurie yra piktesni mūsų
tautai negu svetimi okupan-
tai. Tie vietiniai šuneliai be
Maskvos nieko nedaro, tuo
labiau politiniame gyvenime
paleckiai, sniečkai ir kiti mū-
sų tautos išgamos.

MARKSIZMAS, BULVĖS,
VAGYSTĖS, LOPAI

Gimnazijose marksizmo-len-
inizmo pamokos ir egzami-
nai; šio egzaminu neišlaikęs,
tai žiauriausia kliūtis, Univer-
sitate ką bestudijuotum —
per visus kursus tas pats apie
Marksa — Lenina vėl iš nau-
jo. Šios disciplinos neišlaikę
lygu nieko nemok, atestato
nėra. Rudenį mokyklos varo-
mos į kolchozus bulvių kasti,
taip pat ir studentai pagal są-
rašus. Išvengti negalima bent
kokių žemės ūkio darbų. Bai-
gei gimnaziją — 2-jus metus
turi atidirbti ūkyje, fabrike
ar kur kitur — po to turi tei-
sę soti į universitetą (jeigu
priims). Komjaunuolis esi ir
turi tos partijos atestatą, uni-
versitetui pralysi. Eiliniams
ir penketukai kartais nema-
čyja. Egzaminas įstojimui Is-
torijos fakultetui. Prašau pa-
pasakoti apie Gediminą. Ni-

gu, ni mu! Neišlaikytas.
gimnazijoje apie Lietuvos is-
toriją žmogus nei žodžio ne-
girdėjo... Jeigu atsakai, iš
kur gi tu girdėjai, kur skai-
tei? Aha, tau rūpi siauras pa-
triotizmas! Toks šienavimas
— jeigu iš anksto esi jų «są-
rašas». Tau čia ne vieta. Istori-
ja parodys daug naujų pus-
lapių, iš kuriu bus rišami to-
mai to baisaus mūsų gyvenimo.
Chaltūra, vagystės, kyšininkavimas,
protekcijos... Tai
fundamentas ant kurio stovi
proletariato Rūmai su kruvi-
na žvaigžde ant stogo. Pusė
valstybės turto yra išvogta
ma visokiom formom, visais
pavidalais. Kitaip dvėstum ba-
du. Valstybė apvagia darbi-
ninkiją, o ši ją. Visur lopo,
visur kiaura, visur byra.

KŪRYBINĖ «LYGYBĖ» —
DVASINĖ MIRTIS

Prašei per kitus, kad at-
siųsčiau savo darbų. Tas bū-
tų labai malonu man, bet kaip
persiųsti? Tai tas pats klau-
simas, kaip pelėms varpelį
katei užkabinti. Reikš specia-
liai dailininkų komisijos ir do-
kumento, kad: «darbas neturi

jokios meninės vertės», tuo-
met toks gali praeiti. Meno
dalykų negalima iš mūsų iš-
vežti. Čia neseniai sužinojau
toki fokusą: Anglijos pasiun-
činybė Maskvoje pirko iš ru-
sų dailininko paveikslą. Re-
košetas buvo toks: autorių iš-
metė iš dailininkų sąjungos.
Tas lygu: pavalgei, paskutinį
syk. Čionykštėmis, broleli, ka-
tegorijomis jei imtum galvoti
— sprandą nusiųsi negu su-
virškinsi.

Guašas kaip ir kitokie mū-
sų dažai — kokybė šuns ver-
ti. Jokio intensyvumo, pig-
mentai silpni, daug kas užda-
žyta anilinu. Maskvoje ir čia
tūzai turi ir užsienio «Lefran-
co» ir «Windsor Newton» da-
žų, gi pasmerktieji ne partie-
čiai paišo užspalvintų moliu,
kitaip aš ir nevadinau.

Būdavo kadaise «Tif» plunk-
snos — peiliukai linoleumui.
Girdėjau nuo grafikų, tokių
instrumentų pas mus su žva-
ke nerasi. Tokius instrumen-
tus jie patys gamina iš prieš
karinių lietsargių stipinų. Ge-
ro popierio taip pat neįmano-
ma gauti. Tik raudonai pa-
teptieji — partiečiai gauna iš

savo krattuvių. Piešti visą
laiką traktorius, mitingus ir
vėliavas, neneša širdis. Jei
ką nors kitą tapai, atkreipi į
save partijos akį: nekeli so-
cialistinių laimėjimų. Bėda!
Ne menas svarbu, bet vadei-
vų liniją išlaikyti. Gyvename
tik vieną ykį ir nebeturim
laisvės kurybiškai pasireikšti
kaip kūrėjai esame pasmerk-
ti mirčiai. Tokia jau mano
laimė. Dėkingas likimui, kad
dar spėjau pamatyti jaunystė
je kitur. Jūs laisvėje žengia-
te pirmyn su gyvenimu, mes
einame atgal. Tame mirties
košmare jokios pažangos, nei
žingsnio į šalį, nes būsi ap-
šauktas liaudies priešu. Tavo
pažangesnius smegenis iš-
plaus fiziniai ir dvasiniai
torturais. Mes dvasiniai esa-
me mirę, tik dar kūniškai gi-
namės nuo bado.

STORA BAIMĖS PLUTA

Parašiau tau, mielas, gan
išsiblaškęs ir gal ne tai ką
norėjau iš pačios gelmės. To
ji gelmė padengta stora bai-
mės pluta: ar šis laiškas pa-
teks į tavo ar kitų rankas.
Gal tai pirmas ir paskutinis
laiškas atviro žodžio prieš
mano mirtį. Esu visai pase-
nęs. Mano dienos suskaity-
tos. Lengviau bus užmerkti
akis, žinant, kad šie žodžiai
tave pasiekė. Pranešk per
mano uošvę. Būk sveikas ir
laimingas. Kad dar pasima-
tytum. Tavo...

Buvo laiku pranešta, kad
šis laiškas laimingai pasiekė
adresatą. Jis atliko prieš
mirtį paskutinį mums patarna-
vimą: per jį savo tautos
šauksmą — laisvės ir duonos
— išgirdome.

(Pabaiga)

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių
bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis doku-
mentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai

Rezidencija:

R. Joaquim Piza, 204
Tel 31 2548

Raštinė:

15 de Novembro, 244
4.0 - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daik-
tų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

Konsulo Patirtis Brazilijoje

DR. PETRAS MAČIULIS

(Tęsinys)

SVEČIAI IŠ LIETUVOS

Pirmutinis svečias, atsilan-
kęs mūsų konsulate 1929 m.
buvo Kipras Petrauskas, da-
lyvavęs svetimtaučių operos
grupėje, kuri davė du spek-
takliu S. Paulo miesto teatre.
Kaip sakiau, miestas savo li-
goninės neturėjo, o teatrą —
nors Paryžiun vežk! K. Pe-
trauskas papasakojo «naujausias»
Kaune naujienas, plet-
kelius, spėliojimus kas ką ža-
dąs vesti... Pabuvusi apie sa-
vaitę laiko, toji rusiška ope-
ros grupė išvyko į Bs. Aires.

Sekantis svečias buvo dr.
Vladas Juodeika, kuris kele-
tą dienų paviešėjęs išvyko
savais keliais, kaip ir Kipras
Petrauskas mūsų gyveniman
nieko naujo neatnešęs. Ne gi
klausi žmogų, kodėl pasirin-
ko «atostogoms» tokį egzotinį

kraštą...

Po Juodeikos, be jokio iš-
pėjimo, trumpam laikui atvy-
ko iš Kauno emigracijos refe-
ratūros vedėjas Kazys Kasakaitis,
kuris mums daug pa-
dėjo gauti iš Lietuvos vidaus
reikalų ministerijos lėšų.

Kasakaitį atsiveikinę, su-
laukėm tikrai «nelaukto» sve-
čio, būtent profesoriaus Jur-
gio Žilinsko. Jau 1922 m.,
kaip profesorius pasakojosi,
pradėjęs organizuoti mūsų
universitete anatomijos kate-
drą. Pradžioje universitetas
nieko neturėjęs: nei chirurgi-
nių instrumentų anatomijos
pratyboms, nei... lavonų skro-
dimams daryti. Čia vakarais
profesorius papasakodavo to-
kių dalykų, kad plaukai šiau-
šėsi. Leipdavom juokais, kai
jis pradėdavo, rįmtą miną nu-
duodamas pasakoti nuotykius
iš savo kelionės Brazilijoje.
Kad ne profesoriaus užsakyta

laive kabina, mes būtume jo
dar savaitę neišleidę; tiek vi-
si atsigavome, užmiršdami
pilką kasdienybę, tas pačias
suvargusių žmonių aimanas.

Po maždaug metų pertrau-
kos mus, tikrai atostogų atvy-
kęs, aplankė karo sanitarijos
daktaras, pulkininkas Ingele-
vičius, kuris lankėsi visose
medicinos įstaigose, supranta
ma, ir medicinos fakultete,
kurį brazilai pasistatė iš gau-
tų amerikietišku lėšų.

Jie, berods, iš Rockefellerio
fondo gavo dešimt milijonų
universiteto pastatams, bet
savo įsipareigojimo netesėjo,
nes tepastatė medicinos fa-
kulteto rūmus.

SERUMŲ INSTITUTE

Prof. J. Žilinskui ir dr. In-
gelevičiui buvo aprodytas ir
garsus serumų gamintojas vi-
sai P. Amerikai institutas Bu-
tantan. Kaip Paryžiuje pagar-
sėjo Pasteuro institutas, pra-
dėję gaminti skiepus nuo pa-
siutimo ligos, taip lygiai Pie-

tų Amerikoje yra žinomas S.
Paulo Butantano institutas ga-
minas visokiausius antinuo-
dus nuo gyvačių įkandimo. O
tų nuodingų šliužų, vorų Bra-
zilijoje net per daug. Kaip
mums vietoje aiškino, tie ant
dotai gaminami tokiu būdu:
pirma tais nuodais apkrečia-
mas arklys, į kurį ligos metu
net graudu žiūrėti, kaip tas
gyvuly, visas šlapias lyg iš
vandens ištrauktas, dreba nuo
vidinio karščio augščiausios
temperatūros. Po šešių parų
kraujas iš sergančio arklio
ištraukiamas ir iš jo gamin-
amas serumas. Kiekvienas, ku-
ris tam institutui atneša ke-
turias nuodingas gyvates, gau-
na vieną dozę antinuočių vel-
tui. Iš vienos gyvatės-barš-
kuolės įgudęs tarnautojas iš-
spaudžia 3—4 lašus nuodų, o
arkliui užmušti užtenka 3
miligramų!

KELIONĖS SU GENEROLU

Ilgesnį laiką, kaip kitoj vie-
toj užsiminiau, pas mus atos-
togavo ats. generolas Teodo-

ras Daukantas. Mano lanky-
masis po kavos plantacijas ir
vadinamoj «Nuova Lituania»
kolonijoje, o taip pat pas p.
Brifault Belorizonte gal nebū-
tų buvęs tiek sėkmingas vi-
sais atžvilgiais, jeigu būčiau
tą pareigą pats vienas atli-
kęs.

Kai kuriose kavos fa-
zendon a vyksta keturi sve-
timtaučiai, žemės darbų de-
partamento valdininko lydi-
mi, kavos plantacijos admi-
nistracijai topteri galvon mir-
tis: kas čia? Komisija kokia,
ar tik šiaip sau pasiteiravi-
mas apie darbininkų darbo
sąlygas? Turbūt dėlto, išsky-
rus vieną fazendą, visur bu-
vome gerai priimti, o mūsų
pageidavimai dažnai čia pat
vietoje patenkinti. Nevienoje
vietoje radome lietuvius pa-
čių savininkų pastebėtus kaip
gerus ir sąžiningus darbinin-
kus, kuriems jie ir geresnius
darbus buvo skyrę.

Tegu ir dešimtą dalį darbi-
ninkų nusiskundimų kavos

LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RUA LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.
TELEF. 92-2263

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr. \$ 7,00 visoje P Amerikoje. GARBĖS PRENUMERATA N Cr. \$ 25,00. GARBĖS Atskiro numer. išleidimas N Cr. \$ 50,00 Paskiro Nr. Kaina Cr. \$ 10,15 SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr. \$ 10,00 paskutiniajame N Cr. \$ 5,00. viduriniuose puslapiuose N Cr. 2,50 Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Kritika kitu ir saves

Nepamenu kuris žymiųjų pasaulio vyrų parašė: «Savo kritikams burną užčiaupusi tauta pasmerkia save kultūros ir dvasios skurdui». Dėja, žmonės niekada nemėgo kritikos. Patys kritikuoti mėgsta, bet nemėgsta, kad kiti kritikuoja ir nemėgsta kritikuoti patys save. «Lietuvių Dienos» Š. Amerikoje šių metų balandžio mėn. numeris įsidėjo vieno stipriausių mūsų literatūrų ir aplamai kultūros kritikų dr. Jono Gričiaus straipsnį «Kritika ir autokritika». Kadangi jo iškeliamos mintys yra svarbios kiekvienam kultūrai besirūpinančiam žmogui, tai suglaudę paduodame ir ML skaitytojams susipažinti su jomis

KRITIKA NE NIEKINIMAS

Kai tik ištarai žodį kritika, tuoj žmogus ma galvoti apie peikimą ar niekinimą. O kai išgirsta žodį apie autokritiką, tuojau prisimena Sov. Rusiją, kur po autokritikos priedaiga, komunistinio režimo nepasisekimų kaltę valdantieji suverčia kitiems, dažniausia žmonėms pareigūnams, ar net visai nekaltiems žmonėms.

KRITIKA TAI ĮVERTINIMAS

Be kritikos, tačiau, negalima išsiversti nei visuomeniniame veikime, nei kultūrinėje kūryboje, nei asmeniniame doroviniame gyvenime. Kur tik žmogus ką nors veikia, ten jis susiduria su savęs paties kritika ir savo darbo kritika. Tiedu žodžiai pirmiausia reiškia arba savo paties ar-

ba kieno nors kito veiksmų ir darbų įvertinimą, dvejopą įvertinimą, teigiamą ir neigiamą.

GREIČIAU PASTEBIMI TRŪKUMAI

Tiesa, žmogus greičiau pastebi blogybes, ydas, trumpai tariant tai, kas neigiama. Todėl nenuostabu, kad kitų darbų vertindamas, žmogus dažniausia pastebi ir iškelia neigiamus reiškinius ir dalykus. Dėl to greitesnio blogybių pastebėjimo, kritika taip pat dažniau iškelia ydas. Tai yra priežastis, dėl ko žmonės nemėgsta net objektyvios juos liečiančios kritikos, nors jos autorius nenori jiems nieko pikto, o stengiasi blaiviai išskirti tai, kas gera ir bloga. Žmonės mėgsta pagyrimus, mielai kritikuoja kitus, bet

patys kritikuojami jie pyksta ir dažnai išsižeidžia.

NEMĖGSTAM KRITIKUOTI SAVE

Net patys save kritikuoti nemėgstame. Juk tai būtų savo darbų įvertinimas ir iš dalies jis būtų neigiamas, tektų atvirai pažvelgti į savo nepasisekimus ir juos sau pačiam pripažinti, ne «ant kitų suversti». Tačiau save pačius rimtai nekritikuojant nėra jokio rimto visuomeninio darbo, jokios rimtos meno kūrybos, jokios dorovinės pažangos.

GEROS VEIKLOS SĄLYGOS

Ar tai yra rimtas visuomeninis darbas, į kurį kartais žmonės puola uždegti kokips nors idėjos, pagauti vaizduotės ar jausmu, arba tenkindami savo garbės troškimą, bet neįvertinę savo pačių pajėgumų, neištyrę veikimo aplinkybių, neparinkę tinkamų priemonių tikslui pasiekti?

Rimtas visuomeninis veikimas taip pat reikalauja, kad jo vykdytojai, atlikę darbo dalį arba kaikuriuos darbus, stabtelėtų ir juos šaltai peržiūrėtų, kad pasitaikiusių klaidų ir trūkumų toliau nebepakartotų. Juk darbų suplanavimas ir apsvaistymas ir jau nuveiktų peržiūrėjimas ir yra ne kas kita, kaip autokritika. Be to gali pasitaikyti atsitiktinių pasisekimų, bet ne rimtų pastovių vaisių ir ne žymių laimėjimų.

KRITIKA DOROVINIAME GYVENIME

Kas čia pasakys autokritikos reikšmę visuomeniniame veikime, tas patinka ir doroviniame žmogaus gyvenime. Be autokritikos čia taip pat nėra jokios pažangos ir tobulumo. Tai gerai yra supratusi krikščionybė, ypač katalikų Bažnyčia. Ji pataria tikintis kasdienę sąžinės sąskaitą, kuri ir yra dorovinio gyvenimo viena autokritikos

formų. Dar aukštesnis kritikos laipsnis yra išpažintis, kada žmogus, padaręs sąžinės sąskaitą, su gailėsčiu ir pasiryžimu taisyti, atskleidžia kunigui savo nuopelnus, ydas ir silpnybes. Tačiau išpažintyje taip pat dažnai pasitaiko kritikos, kurią atlieka kunigas, pamokydamas perspėdamas, Tokio pamokymo moralinė reikšmė yra tikrai didelė. Tik gaila, kad ne visi kunigai ją vartoja. Juk per išpažintį kritika moralinių pasabų ir pamokymo forma yra daug vaisingesnė negu per pamokslus arba rekoiekcijas. Duodamas viešus dorovinius nurodymus, kunigas kalba bendrai. Todėl klausytojui tada yra sunkiau tuos bendrus nurodymus sau pritaikyti, nes jis gal būt ir nuotaikos neturi save kritikuoti. Per išpažintį, kada jis pats jau yra atlikęs autokritiką, kunigo pastabas jis priima daug nuodėžiau.

PRIPAŽINTINA IR KITUR

Tik gaila, kad pripažindami kritika ir autokritika atgailos srityje, katalikai ją dažnai pamiršta ekonominiame, politiniame, socialiniame, kultūriname ir organizaciniame darbe. Pvz. kai koks nors tikintysis ima vertinti kunigo veiklą už bažnyčios sienų, ne vienas klebonas taip išsižeidžia, kad tą pasaulietį yra linkęs apšaukti religijos ir Bažnyčios priešu. Kada eilinis kokios nors organizacijos narys pradeda kritikuoti draugijos vadovybės veiklą ir metodus, neretai vadovai pasakytus žodžius palaiko jų darbų paniekinimu. Tačiau jie užmiršta, kad jau revizijos ir kontrolės komisij buvimas organizacijose numato kritikos arba tiksliau drauginės autokritikos reikalingumą.

PLAK SAVE — KITI MAŽIAU PLAKS

Tiesa ir ta, kad tas, kur visuomenės veikėjai ir kultūros darbininkai patys savo

darbus perleidžia [per autokritikos koštuvą, ten mažiau susilaukiama kritikos, nes jos tem mažiau ir tereikia. Tačiau kur autokritikos vengiam, ten visada bus susilaukiama kritikos, dažnai vienašališkos, neigiamos, viešai ar patydomis. Taip yra todėl, kad kritika ir autokritika yra lyg dvi seserys tartininkės: ko nepadarė viena, tai atliks kita. Kritikos žmogus gali susilaukti net ir tada, kai jis bus pasinaudojęs autokritika, ypač jei jo darbas yra platesnės reikšmės. Taip atsitinka dėl dviejų priežasčių: 1) per autokritiką ne visus savo darbų trūkumus galima pastebėti ir pašalinti; 2) joks žmogiškasis darbas, joks žmogiškasis kūrinys negali būti visiškai tobulas.

KRITIKOS PAGRINDAS — ŽMOGAUS PRIGIMTIS

Kiekvienas žmogus savo širdyje nesąmoningai trokšta gėrio ir tobulybės, nors pats dažniau padaro blogybių ir kitų darbuose labiau pastebį trūkumus ir klaidas. Iš čia matyti, kad kritikos pagrindas glūdi žmogaus prigimtyje. To dėl tuščias yra kai kurių visuomenininkų ir kultūros darbininkų pyktis ant kritikos ir kritikų. Galima pykti ant blogos valios kritikų, kurie tik bloga temato ir teješko progų kitų darbus suniekinti. Tačiau iš esmės kritiką padiktuoja tobulumo troškimas. Jis kritika nurodo pasiektus laimėjimus ir juose išsipainiojusius arba prie jų prilipusius trūkumus ir silpnybes. Ir autoriai už tuos kritikos nurodymus turėtų būti dėkingi, nes perspėti kitą kartą ir kituose darbuose jie tų trūkumų gali išvengti, kurių patys nepastebėjo arba nepanorėjo taisyti.

Žodžiu kritika, nors kartais ir neigiamu būdu, skatina darbus, ypač skiriamus viešumai tobuliau atlikti. Nors suaugę žmonės nebėra moksleiviai, tačiau priminimas čia mokinių rašomųjų darbų, kuriuos mokytojas ištaiso ir klasėje viešai aiškina jų klaidas, yra kritikos ryškus pavyzdys. Jis parodo, kad be kritikos tobulinimasis ir pažanga beveik neįmanoma, ypač kai stinga autokritikos.

KRITIKA ATSKLEIDŽIA SVARBIUS DALYKUS

Rimta, argumentuota, viešas diskusijas sukelti kritika nebūtinai reiškia svarstymo dalyko klaidingumą, ar ydingumą, bet kaip tik gali būti ženklas, kad jis nėra eilinis. Gali būti nurodymas, kad skelbiamos idėjos, vykdomi darbai, arba sukurti kūriniai, kokiu nors bruožu ar atžvilgiu yra prasikišę pro kitus, vadinasi, daugiau ar mažiau nauji, originalūs, reikšmingi. Juk niekas netritikuoja vaikų darbų ar kokios nors naujos cigarečių markės pasirodymo rinkoj. Kasdieniš-

plantaacijose tepatenkino, bet jau pats mūsų atsilankymo faktas priverstė daugiau dėmesio kreipti į darbo žmogų, kuriuo rūpinamasi,

Miestuose pastovių darbų buvo nedaug, ir bedarbiai dažnai buvo priversti imti iš žemės departamento pažymėjimą nemokamai kelionei į kavos plantačijas, kad nors laikinai apsirūpintų darbu. Konsulatą tokiais bedarbius aprūpindavo pažymėjimais nemokamai kelionei gauti. Tokių pažymėjimų kaikurią dieną jis išduodavo net po keilolika. Būtų sunkoka dabar susumuoti, kiek tokie pažymėjimai mūsų žmonėms skatiko sutaupę.

Tokiomis lengvatomis mes vieni naudodavomės: jas turėjo vengrai, lenkai ir gal besarabai. Organizaciniu atžvilgiu, kiek teko patirti, tik vengrai bandė statyti. Lapos

rajone pastatė nedidukę bažnytelę, o tarp Mookos ir Vila Prudente — mokyklą, bet man neteko jų atidaryme dalyvauti. Lenkų taip pat kaip ir nesigirdėjo. Su jų konsulu santykiai buvo labai korektiški, džentelmeniški.

SAVI KAPELIONAI

Jau minėjau kaip skurdžiai gyveno pirmasis mūsų kapelionas S. Pauly kun. Jeronimas Valaitis, prisiglaudęs pas vokiečių kilmės vienuolius-pranciškonus Sant Antonio do Pary parapijoje. Nuvykęs į Buenos Aires laikinai pavaduoti kolegos J. Skinio, jokio lietuvio kunigo ten neradau, todėl kreipiausi į Tėvų Marijonų viršininką vyskupą P. Būčį, kad jis malonėtų atsiųsti savo kunigus-marijonierius lietuviams aptarnauti. Deja, 1930 m. vyskupas negalėjo jų atsiųsti. Apie

pusiaugavėnį gavau nelauktą žinią iš kun. Juozo Janilionio, kad jis japonu laivu «Bingo-Maru» iš Cap Towno atvyksta į Buenos Aires.

Pasirėmęs vyskupo P. Būčio atsakymą į mano prašymą atsiųsti Argentinon Tėvus Marijonus, parašiau motyvuotą raštą Lietuvos užsienio reikalų ministerijai, kad mūsų žmonėms be savo spaudos, mokyklų, reikalingas ir pastovus vidinis atsigaivinimas, kurį jie gali pajusti savų pamaldų gimtąja kalba me u. Tą gali duoti tik lietuviai kunigai-savanoriai la J. Valaitis. Atpasakojęs kaip vargingose sąlygose tas kunigas dirba S. Pauly, užsimaniau apie nuolatinės materialinės pašalpos reikalą tokiems savanoriams.

Oficiali korespondencija tuo met mėnesius sugaišdavo, kol pasiekdavo vienoj ar kitoj

pusėj okeano adresatus. Tačiau grįžęs į savo tarnybos nuolatinį postą jau radau vyriausybės teigiamą atsakymą tuo reikalui: pašalpos kapelionams buvo pradėtos mokėti. Ga tai nebuvo didelis dalykas, bet moraliai visus gerai nuteikė. Kun. J. Valaitis, tiesa, nebeilgai tuo naudojosi, nes grįžo į Marijampolę tais metais pas sergančią motutę.

Pašalpos buvo mokamos ir Buenos Aires. Kun. B. Sugintui išvykui aukų parinktų projektuojamai bažnyčiai Vila Zelinoj, jį pavadavo kun. B. Bumša, atvykęs iš Buenos Aires keliems mėnesiams į São Paulo. Išvykdamas į savo nuolatinę vietą, kun. B. Bumša paliko mums gražų altorių Vila Bellos mokyklos sąlyje vietoje laikinio paprasto stalo, 1931 m. ant greitųjų suręsto.

(Bus daugiau)

(pabaiga 4 pusl.)

MŪSU JĖGOS, MŪSU ŽINIOS, LAISVAI LIETUVAI TĒVYNEI

Eimutis Radžius

Studentų Ateitininkų Sąjungos
Pirmininkas

Atvirai Kalbant!

(Tęsinys)

Vienas iš aštriausių ir karščiausių mūsų organizacijos (ateitininkų) klausimų yra tautin'o išlikimo problema. Mes neklausiamo, ar viena tautybė, pavyzdžiui amerikiečių, yra vertingesnė už kitas, pavyzdžiui lietuvių. Faktas yra, kad lietuvių kultūra turi būti mūsų išlaikoma dėl jos pačios esminės vertės. Tai nėra palyginimas ar pasirinkimas tarp dviejų kultūrų, bet pripažinimas grožio ir naudos gražiam ir naudingam dalykui. Visi, kurie yra išmokę lietuvių kalbą, ar būtų tai lietuviai ar svetimtaučiai, yra jų pamilę. Menininkai yra pastebėję mūsų tautos liaudies meną, kalbininkai įdomaujasi mūsų kalbos kilimu, jos struktūra o istorikai stebisi mūsų didžia ir spalvinga istorija. Tik vieniems lietuviams reikia įrodinėti savos kultūros vertingumą. Mes karščiau net gėdinamės jos, kada daug kas galėtų tokiai kultūrai pavydėti. Reikalavimai kad tėvai pasakytų, kodėl mums reikia kalbėti lietuviškai, ir klausdami, kokias iš to bus nauda, mes parodome tik savo situacijos nesupratimą. Nėra kokios tikrai apčiuopiamos naudos, kuri griežtai diktuočiau, kurią kalbą žmogus turėtų vartoti. Tačiau kas gi atvirai sakyti, kad dvi kalbas gerai mokėti yra koks nors nuostolis? Mes turime tokių kultūrinų vertybių kurių negalime pakeisti jokiais civilizacijos siūlomais patogumais. Visai aišku, kas perima į svetimą kalbą, tas perima į sveti-

mą jo prigimčiai pasaulį, kuriame tebus nekūrybiškas užklydėlis, nes nebepabilis savo siela, o tik savo liežuviu. Kas supranta šią tiesą, tas supras, kad vaisingas mūsų dalyvavimas kultūrinėje veikloje tegalimas per lietuvių kalbą — taip yra mums pačios prof. Juozas Eretas.

RUOŠIAMĖS GYVENIMUI

Studijuojantis jaunimas ruošiasi gyvenimui. O gyvenimas vystosi tikrai visuomeninėje plotmėje. Taigi, studentų ateitininkų sąjunga yra ta bazė iš kurios mes veržiamės į platesnį visuomeninį veikimą. Kaip tik toje platesnėje visuomeninėje veikloje, ar tai būtų lietuvių ar amerikiečių tarpe, randame šio žodžio pagrindinę tezę — išvengti kraštutinumų mūsų veikloje. Gaires tam mes randame 1965 m. Ateitininkų Kongrese paskelbtame šukyje: «Atvirybė laikui, istikimybė idealui». Fe deracijos vado žodžiais tariant: «Reikia ryžtis atvirai žvelgti į visus tikrovės rūpesčius, kurie ir sudaro šio meto uždavinius, bet nesuklupti prieš tikrovę, o visus jos rūpesčius «presti ateitininkiškojo idealo šviesoje».

Jaunuolis-ė priklausas ateitininkų judėjimui privalo būti sąmoningas nenuilstamas ruošimasis tapti aiškiai susipratu siu kataliku, uoliu lietuviu, tikru inteligentu-šviesuoliu ir aktyviu veikėju visuomenininku.

É Uma Questão de Consciência...

Cada pessoa é uma. E assim e, por mais que alguém tente imitá-la, não o conseguiu rá em todos os detalhes. Sua amiga nunca terá aquele jeitinho de criatura doce e apaixonada que você tem, assim como seu amigo jamais será o Don Juan que você é.

Sim, cada pessoa é ela própria, e assim sendo cada um de nós possui uma opinião formada a respeito do mun-

do que nos cerca. Entretanto, este mundo é um só, por mais opiniões que existam a respeito do mesmo.

Os fatos que ocorrem, podem ser interpretados de acordo com o critério de cada um, mas isso não alterará o ocorrido. Se um copo cair no chão e se quebrar, você poderá dizer que ele se partiu em pedaços bem pequenos, enquanto alguém afirma-

rá serem pedaços grandes. Isto por outro lado, não tem importância. Importa que o copo estava inteiro e agora está quebrado. Tal fato não se podem contestar ou alterar.

Quebrou-se um copo. Isto significa algo para você? Ora... o que é um copo? E o dono do copo... ele se importará? Bem, se ele tiver muitos copos talvez não, mas se aquele era o único copo que possuía, a coisa talvez mude de figura.

As coisas tem valor de acordo com a importância que nos damos as mesmas. Concorda?

Lembram-lhe a descendência, o sangue, os versos «Lietuviais esame mes gime, lietuviais turime ir but», o caminho a seguir, etc. Isto importa?

Não, isto não importa porque você é uma pessoa, e como tal tem suas opiniões e sua escala de valores. Você sabe distinguir os fatos das pessoas. Você tem plena consciência da hipocrisias que pretendem ser o Messias assim como da boa fé daqueles que acreditam em uma causa. Enfim, você já resolveu se tem ou não alguma obrigação de preservar a língua, os costumes, o folclore etc. de um povo milenar, pelo valor universal que representam. E quando se chega a esse ponto, que importa o que digam? Deixe a baada passar...

Até hoje, não querem admitir que os sentimentos das pessoas sofrem a influencia

do meio ambiente. Alguns pretendem cobrar uma dívida da nova geração, e não justificam como, quando e onde foi assumido o compromisso. Outros desejam uma juventude apta, vigorosa, idealista e independente, e exigem, entretanto, que a mesma proceda de acordo com a experiencia deles?

Devemos nos revoltar contra tal estado de coisas? Não, porque esta é a opinião de uma minoria. Por outro lado, se temos nossa opinião, devemos respeitar a opinião dos outros, dando-lhe o devido valor

O que não admitimos, é o fato de estas pessoas procurarem propagar ideias amplas e raciocinarem em termos restritos, de acordo com as conveniencias do momento.

Estamos tentando dar inicio a construção de algo novo e grandioso, e não pretendemos utilizar os mesmos sistemas que demonstraram sua ineficácia no passado, assim como não pretendemos fazer o papel de macacos apenas imitando o que nos apresentam de ou ros países.

Fazemos isto, porque em nossa escala de valores, ocupam lugar de destaque entre out os, os seguintes pontos:

1) Não pode ser esquecido o esforço dispendido pela velha geração, na procura de criar condições para a educação de seus filhos. Se não apenas pela consideração que temos pelas pessoas, então pela gratidão a nossos pais e pela responsabilidade peran-

te nossa geração e nossos filhos, devemos continuar esta obra.

2) A lingua lituana não pode desaparecer da face da terra, pois tem um valor universal, considerando que:

a) se não for a mais antiga, é uma das linguas vivas mais antigas,

b) é um dos ramos do Indo Europeu que menos foi influenciado por outras linguas e serve de base para os estudos do Indo-Europeu,

c) pode servir de base para os estudos relacionados com a pronuncia do latim classico.

3) É um fato natural que todos pretendam realizar como pessoas. Para que isto seja possível, precisa que existam condições para tanto. Quem deve procurar criar estas condições? Simples, você, ele nós. Porque? porque não existe nada que seja mais importante que as pessoas.

Você pode concordar ou não com o que aqui foi dito. O que importa, é você julgar necessária a Comunidade dos Lituanos no Brasil.

Vamos por de outro lado o espirito derrotista. Levanta, sacode a poeira e dá volta por cima.

José Tijunelis

Membro da Comissão Organizadora das Eleições.

Pasuk Savo Galvele

Éjo bobā į S. Paulį. Kelyje susitiko 3 bernas. Kiekvienas bernas nešė maišą. Kiekviename maiše buvo po tris kačiukus.

Kiek iš viso gyvų būtybių éjo į S. Paulį? (1 taškas)

KIEK YRA KAČIŲ?

Kambaryje yra 4 kampai. Kiekviename kampe tupi ka- o prieš kiekvieną katę tupi 3 katės. Ant kiekvienos katės uodegos tupi viena katė,

Kiek viso kambaryje yra kačių? (1 taškas)

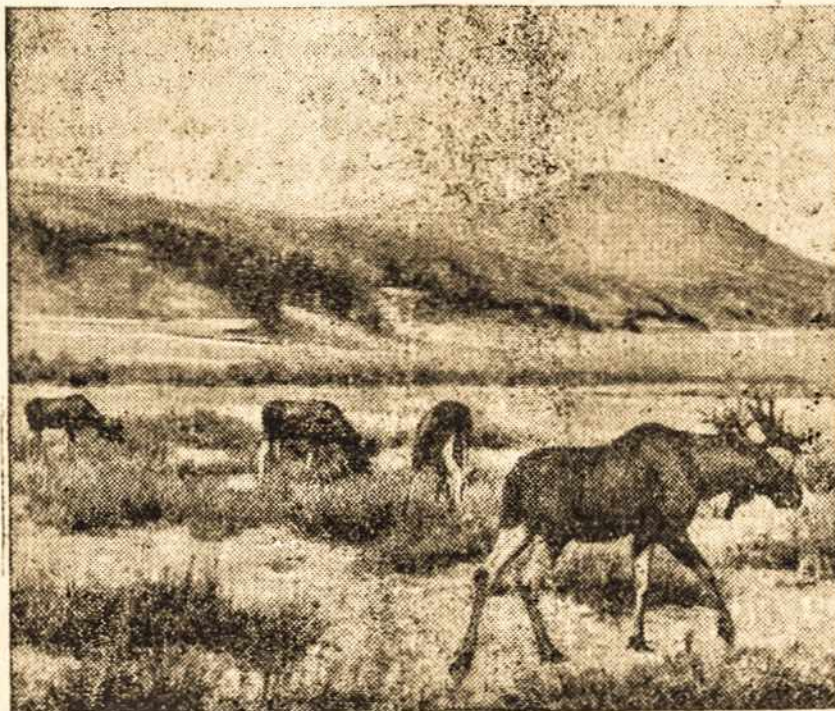
BROLIAI IR SESERS

Berniukas giriasi: «Aš turiu tiek brolių, kiek seserų». Jo sesuo atsiliepė: «O mano broių yra dukart tiek kiek sesių»

Suskaičiuokit kiek buvo vienių ir kitų. (2 taškai)

PASTABA: Įvedame šį Galvosūkių skyrių. Jie vertinami taškais. Kas pirmas surinks 100 taškų, tas gaus redakcijos skiltį dovaną. Atsakymus galima atiduoti redaktoriui palikti spaustuvėje ar atsiųsti paštu. Dovanai laimėti sva- bu kas išsiųs pirmas. Paštu siunčiant bus žiūrima antspaudu datos. Redaktoriui atiduodant užrašoma įteikimo data. Siunčiant sprendimą pridėti adresą, amžių, ar esi pradžios mokykloje, ar gimnazijoje ir kuriame skyriuje. Teisingai išsprenštusių galvosūkius vardai, pavardės ir jų turimi taškai bus nuolat skelbiami Mūsų Lietuvos jaunimo skyriuje.

ML Redakcija

Briedžiai prie Kuršių marių

Laisvos Lietuvos statyba 1918-1940 m.

(pabaiga iš 3 pusl.)

ki įprastiniai darbai taip pat niekam neįdomūs ir jų niekas nevertina, nebent jie būtų tapę labai dvokiančia rutina, trukdančia gyvenimą. Apskritai žmonių dėmesį dažniausiai sužadina naujybės, Viešį jas kritikuoja iš atsilikimo, iš įsitikinimo, kad nieko na jo ir gero apskritai negali būti, kad kiekviena naujėnė yra klaida arba blogybė. Kiti, kad ir sutikami su naujėnėmis ir rasdami jose gero, vis dėlto pastebi ir tam tikrų trūkumų ir netobulumų, kuriuos pašalinus, tos naujėnės taptų dar tobesnės.

Taigi šitaip vieša kritika per spaudą ir žodžiu atskleidžia vertinamųjų idėjų ar darbų teigiamą ar neigiamą reikšmę visuomenės ir kultūros gyvenime...

Turėdami prieš akis čia mūsų nurodytus pavyzdžius, organizacijos, jų vadai ir apskritai visuomenininkai ir kultūrininkai į kritiką turėtų žiūrėti palankiau, negu jie paprastai į ją žiūri. Vieša kritika ne tik parodo jų silpnėbes ir skatina į pažangą ir tobulumą, bet ji atskleidžia ir jų reikšmę gyvenime. O jei kritika juos dažnai ir pagrįstai bara, jiems nieko ne-

lieka, kaip imtis autokritikos, nes tik ši gali sumažinti kritikos suteikiamus kartumus.

RED. PASTABA. Dėjome šį ilgoką dr. Griniaus straipsnį apie kritiką, nes esame įsitikinę, kad mums, Brazilijos lietuviams, jos labai trūksta, ir gal kaip tik todėl nesimato didelės pažangos, nei mūsų visuomeniniame, nei kultūriname gyvenime, ir taip pat vienas kitas bandymas ką nors kritiškai panagrinėti yra sutinkamas nepaprastai jautriai pykstama. Ramiai apsvaistytos dr. Griniaus mintys galėtų mus nuteikti kritikos nesibijoti, ją mielai priimti, jos laukti.

ISIDĖMĖTINI ADRESAI
LIETUVOS ATSTOVYBES
URUGUAY, MONTEVIDEO:

p. Anatol. Grišonas. Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180. Veikia kasdien prieš piet

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA
ZELINA: Rua Inacio ir Av Zelina, Mons. Pío Ražaiškas, Tel. 63-5975.

Šv. Juozapo Vyrų Brolijos Pirmininkas p. Juozas Matelionis, Rua Iatai, 150 - Casa Verde. Tel. 51-4011

BRAZILIJOS LIETUVIŲ ŽINIAI

Lietuvos diplomatinės šefas p. St. Lozoraitis praneša, kad mirus įgaliotam ministeriui Dr. Frikui Mejeriui, Brazilijos lietuviams konsulariniai patarnavimai (pasai, įvairūs liudijimai ir k.) laikinai atliks Lietuvos pasiuntinybė Urugvajuje. Jos adresas yra:

Legacion de Lituania
Ciudad de Paris 5836
Montevideo, Uruguay

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

“SOFIJA”

Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite
Rua da Graça, 381 - casa 6 - Bom Retiro

PIGI IR GERA KOKYBĖ!

Česlovas Jakiunas

Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams.
Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel. 52 2289, S. Paulo Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRŪN vyriškų rūbų.

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, - V. Prudente - Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui teikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra labai žinomas gėrimas Kurio puikų veikimą žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visada naudokite!

Rua. Dino Bueno, 795 a 835
Telefonas: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 - SÃO PAULO

TÉVAI JÉZUITAI: Rua Lituania, 67, Mooka - Tel. 92-2263

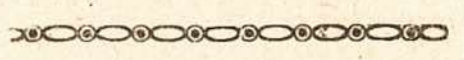
LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJOS - Pirmininkas p. Aleksandras Bumblis, Rua Gen. Fonseca Teles, 606, Tel. 8-6423.

Iždininkas p. JURGE GARŠKA. Rua Oratorio, 3093, Alto da Mooka.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S. PAULY:

V. ANASTACIO, Rua Gama-can, 625 - trečiadieniais 18,30 val.

MOOCA, Rua Lituania, 67, šeštadieniais 14 val.

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdien ir kiekvieną sekmadienį kaip iki šiol

Mooka r. Lituania, 67 Lietuvių Namų koplyčioje:

Sekmadieniais ir šventadieniais 8 00 ir 17,00 val. Darbo dienomis 7 r 7.30 val., arba atskirai susitrus dėl laiko, kai turimos metinės ar 7 d mišios

špažintys čia klausomės kasdieną prieš mišias,

antrą mėnesio sekmadienį Parque das Nações 10 val Casa Verde 17.15 val.

antrą Jačana klierikų kopl. 8,15 val Bom Retire 10 val. Utinga 18 00 val.

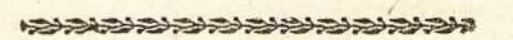
trečią Agua Rasa 8,15 val., Moinho Velho 11 val., Lapa 1 val

paskutinį Vila Anastacio 8,30 val., Vila Bonilha 10,30 val. v. Prudente 18 val.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama KETVIRTADIENIAIS 18 val. 40 min.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIENINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTI «MŪSŲ LIETUVA».

Metalurgica ARPRA LTDA.

METALÚRGICA - FABRICAÇÃO DE PEÇAS PARA AUTOMÓVEIS

ESTAMPAS, PEÇAS ÉSTAMPADAS E FERRAMENTAS

Praça Padre Lourenço Barendes, 243 - Quinta das Paneiras - V. Prudente

Caixa Postal 371 - São Paulo

RUA LITUÂNIA, 67 — MOÓCA — SÃO PAULO, 13

V. Zelina

ŠOFERIŲ ŠVENTĖS PROGRAMA

Dalyvausiantieji šv. Kristoforo, šoferių globėjų šventėje, malonėkite laikytis tokios nustatytos tvarkos:

1. Šv. Mišios 11 valandą. Šoferių intencija. Giedos LRK Bendruomenės choras.

2. 16 valandą automobilių palaiminimas. Ta proga jiems bus prilypdyti ypatingi ženklai.

Dalyvausiantieji automobilių palaiminime malonėkite atvykti pusvalandį anksčiau ir sustoti eilėje, kaip tvarkadariai nurodys. Eilės pradžia bus prie Av. Zelina ir dr. Roberto Feijó gatvių kampo.

3. Vila Zelinos akstėj, Prefeituros pastatytoje palapinėje bus išstatyta paroda. Matysite automobilių nelaimių fotografijas, eismo įspėjimo ženklai su pavaizdomis už jų nesilaikymą, Touring Clube do Brasil turizmo paroda.

Ta paroda prasidės jau šeštadienį 14 val. ir tęsis iki 18 val. o sekmadienį nuo 9 iki 15 valandos.

Toje pačioje vietoje gros Força Publica orkestras.

6. Seserų Pranciškių gimnazijos salėje, rua Campos Novos, 19, 18 valandą prasidės linksmas šokių vakaras. Įėjimas su iš anksto gautais pakvietimais.

Pasirodys ir L. K. Bendruomenės choras su dainomis ir tautiniais šokiais.

Kviečiame visus tautiečius paremti choro valdybos ir choristų pastangas gausiai dalyvaujant šioje šventėje.

Ši sekmadienį tuojau po suamos įvyks šv. Juozapo Vyrų Brolijos susirinkimas Jaunimo Namuose. Nariams dalyvavimas būtinas.

Laisvės ir gerovės mūsų Tėvų Žemei — Lietuvai — ir palaimos po platųjį pasaulį išblaškytiems jos vaikams mel sime visi Visagalio Marijos šventovėje Aparecida do Norte rugpjūčio mėn. 6 dieną. Šią šventkelionę organizuoja Šv. Juozapo Vyrų Brolija talkininkaujant kitoms organizacijoms, vadovaujant Msgr. P. Ragažinkevičiui, Vila Zelinos Lietuvių Parapijos klebonui. Organizatoriai tikisi ir laukia kai visi lietuviai katalikai, kas tik gali, toje šventkelionėje dalyvaus.

Užsirašyti galima: Vila Zelinoje — pas Brolijos narius, Casa Verde — pas Brolius Matelionius ir Andrių Stankūną; Vila Prudente — pas Motiejų Tamaliūną.

Autobusai išeis iš Vila Zelinos nuo lietuvių bažnyčios ir iš Casa Verde 6 valandą.

Tikslios informacijos gausimos pas tos Brolijos Pirmininką Juozą Matelionį, Tel. 51-4011.

Praėjusį šeštadienį atvyko Tėvas Leonas Zaremba iš Montevideo, Uruguay. Jis ten buvo Jėzuitų namų ir parapijos vyresnysis. Jis pakeis Tėvą Joną Giedrį, kuris grįš į Montevideo vyresniojo pareigoms. Išleistuvių ir sutiktivių šeimyniška arbatėlė bus ši šeštadienį 20 valandą. Tėvų Jėzuitų bičiuliai maloniai kviečiami dalyvauti toje arbatėlėje.

DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M. 10 647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo

Medico da Cruzada Pro-Infancia

Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo
Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras
Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas

Consultorio e Residência RUA DOS TRILHOS, 1576

Mooca, Fone 92-3991

Atende-se com hora marcada
Horario - das 14 as 20 horas
Sabado das 9 as 12 horas

DR. JONAS NICIPORCIUKAS

Cirurgião Dentista

p/ Universidade de São Paulo
RAIOS X

Consultorio: Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206. 1o andar,
Apto 2, Vila Prudente, Tel. 63-5352

JUOŽA IR MARIJĄ (MATELIONYTE) TIJŪNĖLIUS
Sveikiname susilaukusius savo pirmo gimimo sūnaus
«Aušros» choras

AR JAU ŽINAI!

Kad L. R. K. B-nės choras ruošia Šv. Kristoforo (šoferių dienos) pagerbimo šventę, kuri įvyks š. m. liepos mėn. 30 dieną 11 val. Tokios dar nėra buvę.

PROGRAMOJE NUMATYTA

Automobilių parodo pašventinimas prie V. Zelinos bažnyčios. Šventinimo metu gros Força Pública orkestras.

Po pašventinimo, seselių salėje, liksmas šoferių subuvimas su menine programa ir šokiais, grojant puikiam orkestrui. Bus geras bufetas. Kviečiame visus dalyvaut, šiame parengime.

Pakvietimus ir staliukus, galima įsigyti pas choristus ir valdybos narius, Jaunimo Namuose.

Graži ir įdomi lietuvių fotografo kun. Algimanto Kežio, S. J. darbų paroda prasidėjo liepos mėn. 27 dieną, 21 val. FOTO CLUBE BANDEIRANTES salėje, Rua Avandava, 316. (Prie pat Avenida 9 de Julho). Būtų malonu, kad ją aplankyti ko daugiau lietuvių ir tuo parodyti brazilams savo dėmesį tautiečio darbams.

KAS GALI IR NORI paaukoti pinigų prelado Kazimiero Miliausko ligoninės išlaidoms padengti ir kam Vila Zelina yra per toli savo aukai nuvežti, gali ją įteikti ir bet kuriam iš Tėvų Jėzuitų. Visų aukojusių pavardės sykį per mėnesį bus paskelbtos «Mūsų Lietuvoje».

ATSIIMKITE SAVO LAIKRAŠČIUS!

«Laiškai Lietuviams», «Žvaigždė» yra atėję šiems asmenims: Onai Geležauskienei, Jonai Vitkauskui, ir Juozui Butauskui. Jei artimu laiku neatsiims, bus pranešta tų laikraščių administracijoms, kad toliau nebesiuntinėtų.

MIRĖ SENIAUSIAS LIETUVOS KUNIGAS KAN. MOTIEJUS VĒLUTIS

TRYŠKIAI, okup. Lietuva.
— Kan. Motiejus Vėlūtis mi-

rė gegužės mėn. 23 d. 5 val. ryto, sulaukęs 94 metų amžiaus ir 69 metus kunigystės. Paskutinius 2 mėnesius buvo priverstas gulėti. Iki paskutinės gyvenimo minutės buvo nuotaikingas ir stengėsi nieko nevaržinti, net nenorėjo, kad kas būtų prie jo, liepamas nakties metu eiti ilsėtis. Jis buvo pasiruošęs mirti ir mirties nebijojo, o jos laukė.

Mums visiems paliko didelį įspūdį, rašo viena jo brolio dukrelė iš Lietuvos. Dar gegužės 2 d. buvo visiškai sąmoningas, palaimino gimines, kurie buvo atvykę į aplankyti.

Visą audringą ir sunkią senatvę praleido su atodusiu Dievui, skaitome laiške iš Lietuvos. Laidotuvėse dalyvavo daug kunigų. Palaidotas tryškiuose, kur yra palaidota jo motina Anastazija ir sesuo Grasilda. Į karstą buvo įdėta jo jubiliejinė lazda ir kryželis, kuris būdavo jo kam baryje ir į kurį sunkiai sirgdamas dažnai pažvelgavęs — rašoma laiške. Laidotuvės bažnyčioje buvo labai iškilmingos.

Kan. Motiejus Vėlūtis gimė 1873 m. spalio 10 d. Užpaliuose. Jo vyresnysis brolis Antanas Vėlūtis, kun., dr. Jono Vėlūčio, gyv. Chicagoje, tėvas, buvo ūkininkas Užpaliuose.

Kan. M. Vėlūtis buvo gilaus tikėjimo, kilnios doros ir

SMAGIAI IR NAUDINGAI praleisti laiką kviečia visus
Šv. Juozapo Vyrų Brolija į savo rengiamą trečią
SPAUDOS BIČIULIŲ BALIŲ

rugsėjo 9 d. šeštadienį, 20 val. Mokoje, Lietuvių Mokyklos salėje, Rua Lituania, 67.

Vakaro metu gros graži lietuviška muzika ir bus trumpa ir įdomi meninė programa.

Pakvietimus galima gauti pas Brolijos narius, ypač Juozą Baužį — V. Zelina, Motiejų Tamaliūną — V. Prudente, Juozą ir Jurgį Matelionius — Casa Verde, «Mūsų Lietuvos» spaustuvėje ir administracijoje.

Informacijos reikalais prašoma kreiptis į Brolijos Pirmininką Juozą Matelionį, telefonu 51-4011

Comercio e Industria de Guarda Chuvas

VICENTE VICTOR BANYS

Rua Coelho Barradas, 104, V. Zelina

Vendas por atacado e a varejo.

ATSKIRO NUMERIO

KAINA 0,15

(pabaiga iš 1 pusl.)

kų žinome, kad tai yra melas.

Kitas klausėjas pavadinęs Lietuvą okupuota teritorija. Kairys tuojau atkiręs: «Lietuva nėra okupuota teritorija, Mes renkame savo parlamentą ir vyriausybę». Ir vėl melas, kad neokupuota! Jis nepasakė, nei kaip renka, nei kokius ir kas kandidatus stato, nei kad negalima nerinkti tų kandidatų, kuriuos Maskva primeta.

Kitam paklausus, kodėl Lietuvoje uždavinėjamos bažnyčios, Kairys atsakė: «Muziejais paverčiamos tik tos bažnyčios, kurios tikintiesiems nėra reikalingos». Tai bene pats riebiausias melas!

apaštališko uolumo kunigas, iškalbingas ir populiarus pamokslininkas.

VILNIUS. Lietuvos sostinėje knibžda turistai iš Visos Rusijos, net iš Novosibirsko. Gegužės mėnesį į Vilnių buvo atvažiavę 20 specialių turistinių traukinių, vidutiniškai po 500 keliauninkų kiekviename. Birželio mėn. laukiama tokių devyniolikos, Rusams, matyt, labai įdomu susipažinti su Vakarų Europos miestais ir jų kultūra

(E)

«IR PLATINSIMĖ»

Iš gana patikimų šaltinių sužinojome, jog religinių reikalų komisaras draugas Ruginius (be kurio leidimo nė vienas klierikas negali būti šventinamas, nė vienas kunigas perkeliamas) sušaukęs žymesniųjų komjaunimo vadų pasitarimą ir jiems pranešęs, kad valdžia leisianti spaudinti Apejgyną, mišiolą, žmaldaknygę ir giesmių knygą. Komjaunuolių vadai sunerimę. Vienas ir mbrmtelėjęs: «Tai gal mes turėsime ir platinti?» Kitas atšovęs «O kodėl ne? Įsakys ir platinsime!» To, be abejo, neatsitiks. O jei ir atsitiktų, ar jau velnias būtų dėl to virtęs tikru angelu?

NEMATYTAS ŽIOGAS

Kanadietį turistą Australijoje vedžiojo australietis, rodydamas visokias įdomybes, bet kanadietis vis atsakinėjo, kad Kanadoje yra geresnių ir didesnių dalykų.

Staiga iš krūmokšnio iššoko kengūra ir dideliu šuoliu striktelėjo skersai kelio.

— O kas čia per sutvėrimas? — klausia kanadietis.

— Argi pas jus žiogų nėra? — klausimu atsakė australietis.